

Index genderové rovnosti: Česko si polepšilo, za zbytkem EU nadále zaostává

24.10.2023 - Lenka Čermáková | Vláda ČR

„Nelichotivé umístění Česka v indexu genderové rovnosti mě zásadně nepřekvapuje. Genderové nerovnosti jsou dlouhodobým problémem naší společnosti a jejich řešení není otázkou několika málo let. Jsem proto ráda, že podpora rovnosti žen a mužů patří k prioritám vlády i k mým osobním prioritám,“ říká Klára Šimáčková Laurenčíková, zmocněnkyně vlády pro lidská práva.

„Vláda v oblasti rovnosti žen a mužů již přijala řadu důležitých opatření. Jedná se například o zvýhodnění zaměstnávání žen na částečné úvazky, možnost flexibilnějšího čerpání rodičovské, zvyšování počtu dětských skupin či zavedení tzv. výchovného, tedy bonusu k důchodu za vychované dítě. Další opatření se připravují – ať už jde o nový zákon o domácím násilí či novelu zákoníku práce směřující k lepší vymahatelnosti práva na stejnou mzdu za práci stejné hodnoty. Předpokládám, že tato opatření se v následujících letech promítnou do hodnocení Česka v indexu genderové rovnosti,“ dodává **Klára Šimáčková Laurenčíková, zmocněnkyně vlády pro lidská práva.**

„Pozitivní je, že prakticky ve všech oblastech měřených indexem jsme se oproti předchozímu vydání zlepšily. Daří se nám odstraňovat genderové nerovnosti především na trhu práce. V Česku se snižují rozdíly ve mzdách žen a mužů – během 7 let se rozdíl v průměrné mzdě žen a mužů snížil z 22 % na stávajících 15 %. Ve srovnání se zbytkem EU máme také velmi nízkou míru nezaměstnanosti žen. Kde naopak pokulháváme je přetrvávající velmi nízké zastoupení žen v rozhodovacích pozicích – ať už se jedná o politiku, veřejné instituce či vedení firem. V tomto by mohla pomoci nová směrnice o vyrovnaném zastoupení žen a mužů v dozorcích a správních radách obchodních společností, kterou musíme do konce příštího roku promítnout do české legislativy,“ říká **Radan Šafařík, ředitel Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR.**

Bližší informace o Indexu genderové rovnosti (EIGE Gender Equality Index):
<https://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Shrnutí výsledků Indexu genderové rovnosti (EIGE Gender Equality Index 2023):

Od roku 2020 došlo k největšímu zlepšení výsledků Česka v oblasti práce (+1,8 bodu). Naopak oblastí s nejnižším hodnocením (30,2 bodu) je oblast moci. Od roku 2010 se skóre Česka zvýšilo o 2,3 bodu, zejména díky zlepšení v oblasti peněz (+5,6 bodu) a znalostí (+4,4 bodu). Od roku 2020 se skóre Česka zlepšilo o 0,7 bodu. To lze přičíst zlepšení v oblastech práce (+1,8 bodu) a znalostí (+0,9 bodu). Česká republika obsadila v žebříčku genderové rovnosti 25. místo.

Další zjištění

Index genderové rovnosti EIGE se v roce 2023 tematicky zaměřil na sociálně spravedlivou transformaci Zelené dohody pro Evropu. Jeho tematické zaměření analyzuje tyto aspekty:

Údaje byly shromážděny prostřednictvím různých průzkumů, například průzkumu institutu EIGE z roku 2022 týkajícího se rozdílů mezi ženami a muži v oblasti neplacené péče a individuálních a společenských aktivit a dalších celoevropských průzkumů.[1] Průzkum institutu EIGE se zaměřil na genderové rozdíly v oblasti neplacené péče, včetně vztahů na dopravu, životní prostředí a osobní spotřebu a chování.

Ženy v Česku se častěji než muži cítí zodpovědné za boj proti změně klimatu

V roce 2018 pocítovalo v Česku osobní odpovědnost za vynaložení snahy v oblasti omezení změny klimatu 23 % žen a 22 % mužů, což je výrazně méně než průměr EU (62 % žen a 61 % mužů). V roce 2022 více žen (48 %) než mužů (41 %) uvedlo, že při domácích pracích pravidelně volí možnosti šetrné k životnímu prostředí, jako je recyklace a používání ekologických čisticích prostředků. Pro srovnání v EU dosahovaly průměrné hodnoty 59 % u žen a 53 % u mužů.

Ženy v Česku dávají v porovnání s muži i s ženami v jiných zemích EU přednost ekologicky šetrnějším způsobům dopravy

V roce 2022 se v Česku 41 % žen ve srovnání s 34 % mužů pravidelně rozhodovalo pro druhy dopravy s nízkými emisemi uhlíku, jako je jízda na kole, veřejná doprava a sdílení automobilů namísto využívání vlastních automobilů. Podobně více žen (51 %) než mužů (42 %) uvedlo, že během obvyklého týdne využívají veřejnou dopravu jako jeden ze svých tří hlavních způsobů dopravy. Pro srovnání v EU dosahovaly průměrné hodnoty 32 % u žen a 29 % u mužů.

Odvětví energetiky a dopravy a rozhodovací pozice trpí významným nedostatečným zastoupením žen

V roce 2022 představovaly ženy v energetickém odvětví v Česku 18 % pracovní síly. Obdobně v odvětví dopravy tvořily ženy 24 % pracovní síly. V roce 2022 pouze 26 % vyšších administrativních pracovních pozic na ministerstvech zabývajících se životním prostředím a změnou klimatu zastávaly ženy, což je výrazně méně než průměr EU, který činí 44 %. Ženy obsadily pouze 20 % rozhodovacích funkcí v rámci parlamentních výborů zabývajících se životním prostředím a změnou klimatu, zatímco průměr EU činí 30 %.

[1] Byly použity tyto zdroje: průzkum institutu EIGE o genderových rozdílech v oblasti neplacené péče a individuálních a společenských aktivit; evropský společenský průzkum; šetření pracovních sil prováděné Eurostatem; statistika EU v oblasti příjmů a životních podmínek; statistiky z oblasti vzdělávání; zpráva institutu EIGE o účasti žen na rozhodování.

<https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/index-genderove-rovnosti-cesko-si-polepsilo--za-zbytkem-eu-nadale-zaostava-209359>